

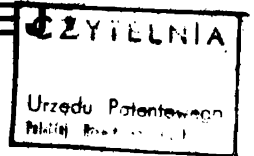
Warszawa, 10 listopada 1934 r.

URZĄD PATENTOWY

E 056 15/02

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
OPIS PATENTOWY

Nr 20545.

Kl. 68 a, 91.

Ford Motor Company Limited
(Londyn, Wielka Brytania).

Zatrząsek do drzwiczek.

Zgłoszono 25 sierpnia 1930 r.

Udzielono 21 września 1934 r.

Pierwszeństwo: 31 sierpnia 1929 r. (Stany Zjednoczone Ameryki).

Przedmiot niniejszego wynalazku stanowi zatrząsek do drzwiczek, posiadający prostą, trwałą i niekosztowną budowę.

Zatrząsek ten przeznaczony jest głównie do drzwiczek pojazdów samochodowych i umożliwia zastosowanie w drzwiczkach słupków o bardzo nieznacznej grubości, w celu powiększenia pola widzenia z wnętrza pojazdu.

Zatrząsek według wynalazku nadaje się w szczególności do drzwiczek karoseryj samochodowych, wyrabianych z blachy i składających się z płyty wewnętrznej i zewnętrznej z umieszczonymi między nimi

słupkami, przyczem rowki na szybę mogą być umieszczone na wewnętrznych powierzchniach słupków, dzięki czemu przekrój poprzeczny tych słupków może być znacznie zmniejszony.

W zatrząsku według wynalazku niniejszego klamkę zewnętrzną drzwiczek można umieścić tuż przy szybie, a klamkę wewnętrzną — w miejscu, znacznie oddalonym od słupka drzwiczek, przyczem zatrząskowi można nadać taką budowę, aby szyba mogła być przesuwana, nie stykając się z żadną z części składowych zatrząsku; zatrząsek posiada zatem bardzo zwartą bu-

dowę i nie wymaga powiększenia poprzecznego przekroju słupka drzwiczek.

W zatrzasku według wynalazku, zastosowanym do drzwiczek z płyt blaszanych, zapadka jest wykonana z taśmy metalowej, wygiętej kątowo kilkakrotnie tak, że obejmuje ona krawędź szyby w drzwiczkach, przyczem końce tej taśmy tworzą płyty, uruchomiane zapomocą przyległej klamki.

Zatrzask, stanowiący przedmiot wynalazku, jest połączony z wewnętrzną klamką, umieszczoną w pobliżu środka drzwiczek lub w innem dowolnem miejscu drzwiczek.

W zatrzasku według wynalazku zastosowany jest mechanizm ryglujący, urochomiany zapomocą klucza i zapobiegający obracaniu zewnętrznej klamki.

Przykład wykonania zatrzasku według wynalazku jest uwidoczniony na załączonym rysunku, na którym fig. 1 przedstawia widok z przodu zatrzasku do drzwiczek, fig. 2 — przekrój wzdłuż linii 2 — 2 na fig. 1, fig. 3 — przekrój wzdłuż linii 3 — 3 na fig. 2, fig. 4 — przekrój wzdłuż linii 4 — 4 na fig. 1, fig. 5 — przekrój wzdłuż linii 5 — 5 na fig. 3, fig. 6 — przekrój wzdłuż linii 6 — 6 na fig. 2, fig. 7 — w większej podziałce przekrój wewnętrznej płyty drzwiczek w miejscu osadzenia wewnętrznej klamki, fig. 8 — częściowy widok z przodu zewnętrznej płyty drzwiczek z osadzoną w niej zewnętrzną klamką, fig. 9 — widok z przodu wewnętrznej strony klamki, fig. 10 — widok z przodu wewnętrznej strony zewnętrznej płyty drzwiczek.

Zewnętrzna płyta 10 drzwiczek i wewnętrzna płyta 11 tych drzwiczek są ze sobą połączone na wolnej krawędzi drzwiczek zapomocą słupka 12, którego część środkowa jest wtłoczona w celu umożliwienia umieszczenia liczka 13, odpowiednio przymocowanego do słupka, np. zapomocą nitów 14. To liczko jest zaopatrzone w wykrój na zapadkę 15, wykonaną z taśmy metalowej, której środkowa część jest wygię-

ta pod kątem, tworząc pochwę lub wgłębienie. Zewnętrzny koniec zapadki 15 jest tak wygięty, że tworzy płat 16, natomiast wewnętrzny koniec tej zapadki jest wygięty w kształcie występów 17, zaopatrzonych w umieszczone na jednej osi otwory na sworzeń 18. Sworzeń ten jest umocowany w płatach 19, stanowiących całość z liczkiem 13. Płaty 19 mogą być również wykonane z materiału, wyciętego z liczka 13 w celu utworzenia wycięcia na zapadkę 15.

Na zewnętrznej krawędzi liczka 13 jest utworzony języczek 20, stanowiący całość z liczkiem, biegnący prostopadle do jego krawędzi i umieszczony zasadniczo na jednym poziomie z zapadką 15. Ten języczek 20 stanowi jedno z łożysk, w których umieszczony jest orzeszek 21, uruchomiany zapomocą zewnętrznej klamki drzwiczek i służący do odciągania zewnętrznego końca zapadki 15. Orzeszek 21 jest zaopatrzony w skierowane ku górze ramię 22, współdziałające z końcem 16 zapadki 15, tak że obrót orzeszka 21 przechyla ramię 22 i powoduje cofnięcie zapadki 15 do zamka zatrzaskowego. Drugie łożysko 23 orzeszka 21 jest przymocowane do liczka 13 zapomocą wygiętej stopki 24. Łożysko 23 jest podwójnie zagięte; jego przedłużenie stanowi ogniwo 25 do ryglowania klamki drzwiczek. To ogniwo ryglujące jest zaopatrzone w kwadratowy otwór 26.

Jeden koniec sprężyny 27, otaczającej kilku zwojami orzeszek 21, służy do współdziałania z powierzchnią liczka 13, przeciwnie zaś koniec tej sprężyny opiera się na ramieniu 22 orzeszka (fig. 6), wskutek czego sprężyna 27 stara się cofać orzeszek 21 do zwykłego jego położenia. Orzeszek 21 jest zaopatrzony w kwadratowy otwór, w który wchodzi kwadratowy trzpień 28 zewnętrznej klamki zatrzasku. Trzpień 28 posiada na wewnętrznym końcu pierścieniową szyjkę 29, która pozwala na obracanie go i nastawianie w odpowiednie położenie, przyczem kwadratowy koniec trzpie-

nia 28 może być wsuwany do kwadratowego otworu 26 w ogniwie ryglującym 25 tylko wtedy, gdy orzeszek 21 znajduje się w normalnym położeniu wyjściowym. Przy zwykłym położeniu zewnętrznej klamki, w którym zapadka zajmuje normalnie wysunięte położenie, należy trzpień obrócić w przybliżeniu o 45° w celu umożliwienia wsunięcia go do otworu 26. Nie można zatem wyciągnąć zewnętrznej klamki drzwiczek z ogniwia ryglującego 25, jeżeli zapadka znajduje się w normalnym położeniu.

Zewnętrzna płyta 10 drzwiczek jest zaopatrzona w otwór na trzpień 28. Otwór ten posiada dwa wycięcia 30a (fig. 10), w które wchodzi występy 30 płytki 31, umieszczonej dokoła trzpienia 28 na zewnętrznej stronie płyty 10 drzwiczek.

Ta płytka 31 jest zaopatrzona w pierścieniowy kołnierz 32, zaopatrzony w rowek, w który wchodzi uruchomiany zapomocą klucza klinik 33, osadzony w zewnętrznej klamce 34 drzwiczek. Ten klinik 33 można wsuwać do kołnierza lub wysuwać z rowka w kołnierzu 32 zapomocą klucza, wkładanego w zewnętrzną klamkę 34. Okucie 35 jest osadzone na klamce 34 obrotowo, lecz bez możliwości przesuwania się. Okucie to jest przymocowane rozłącznie do zewnętrznej płyty 10 drzwiczek zapomocą śrub 36, przyczem wspomniane okucie służy do przymocowania do drzwiczek klamki 34 wraz z mechanizmem ryglującym. Okucie 35 obejmuje płytkę 31 i zabezpiecza dostęp do zamka przed osobami niepowołanymi.

Zapomocą przesuwania klinika 33 można zatem zapobiegać obrotowi klamki 34 względem płytki 31. Płytkę ta nie może obracać się względem płyty 10 drzwiczek dopóty, dopóki występy 30 znajdują się w wycięciach 30a, wskutek czego klamka po zaryglowaniu nie może być poruszana z zewnątrz. Gdy wskutek zetknięcia się zewnętrznej krawędzi szyjki 29 z kwadratowymi otworami 26, klamka drzwiczek zaj-

muje położenie normalne, nie może ona być wyciągnięta nazewnątrz w celu oswobodzenia płyty 10 od występów 30. Klamka drzwiczek po takim zaryglowaniu nie daje się ani obracać, ani wyciągać, nawet po zdjęciu okucia. W celu odjęcia zewnętrznej klamki drzwiczek należy odśrubować okucie i odryglować klamkę, bowiem wówczas dopiero można obrócić ją do położenia, w którym kwadratowy odcinek trzpienia 28 przejdzie przez ogniwo 25.

Przesuwaniu się płytki 31 w okuciu 35 zapobiega krążek 66 i sprężyna 67. Klamkę wraz z mechanizmem zapadkowym można wskutek tego wyjmować lub wkładać, obracając ją o 45° , przyczem do przymocowania służą dwie śrubki 36.

Z zewnątrz płyty 10 drzwiczek znajduje się tuleja 73, w której umieszczony jest cylindryczny zameczek. Tuleja ta jest przymocowana do trzpienia 28 i zakończona klamką 34. Tuleja 73 jest zaopatrzona w parę średnicowo przeciwległych wrębów 74 (fig. 3), współdziałających z eliptyczną sprężyną 75, przytrzymującą cylindryczny zameczek i osadzoną w żłobku 76 tego zameczka. Na tuleję 73, pomiędzy klamką 34 a okuciem 35, jest nasadzona tuleja 77. W celu wyjęcia cylindrycznego zameczka należy w powyżej opisany sposób usunąć klamkę, a następnie zdjąć z trzpienia 28 krążek 66, sprężynę 67, płytkę 31, okucie 35 i tuleję 77. Następnie można zapomocą odpowiedniego narzędzia wepchnąć sprężynę 75 w żłobek 76, wskutek czego nie będzie ona już współdziałać z wrębami 74, poczem można wyjąć zameczek cylindryczny z tulei 73. Zaryglowanej klamki nie można zatem wyjąć dopóty, dopóki nie zostanie ona odryglowana.

Tuleja 77 zabezpiecza również okucie 35 od przesuwania się po tulei 73, uniemożliwiając w ten sposób osobom niepowołanym dostęp do płytki 31. Tuleja 77 może być odpowiednio obrobiona w celu nadania zespołowi klamki ładnego wyglądu.

Opisanie konstrukcji zameczka, uruchomianego zapomocą klucza, jest zbyt cenne, ponieważ zameczki te są ogólnie znane; do przesuwania klinika 33 można w klamce 34 umieścić zameczek cylindryczny dowolnego znormalizowanego typu.

Kilka zwojów sprężyny 37 otacza sworzeń 18, przyczem jeden jej koniec opiera się na występie 38 zapadki 15, podczas gdy przeciwny koniec tej sprężyny naciska na wytłoczenie 39 wewnętrznej płyty 11 drzwiczek. Sprężyna 37 stara się zatem utrzymywać zapadkę 15 w zwykłym położeniu. Należy przytem zaznaczyć, że zapadka 15 może cofać się bez zmiany położenia zewnętrznej klamki drzwiczek, ponieważ koniec 16 zapadki cofa się wtedy z ramienia 22 i zapadka powraca do normalnego położenia wskutek działania sprężyny 37. Zapadka 15 jest zaopatrzona poniżej występu 38 w kciuk 40, stanowiący z nim całość.

Wewnętrzna płyta 11 drzwiczek jest zaopatrzona w żłobek 41, nakryty klamrą 42 w celu utworzenia łożyska na wałek 43, przechodzący wzdłuż zewnętrznej strony wewnętrznej płyty drzwiczek i przeznaczony do uruchomienia zamka od wewnątrz pojazdu. Koniec tego wałka 43, przylegający do kciuka 40, jest wygięty w kształcie korby 44, wskutek czego przy obracaniu wałka 43 korba 44 naciska na kciuk 40, co powoduje cofnięcie zapadki 15. Drugi koniec wałka 43 jest zaopatrzony w ramię 45, stanowiące najkorzystniej jednolitą z nim całość i przechodzące przez żłobek w przylegającej klamrze 42, dzięki czemu można na tym końcu umocować klamkę wewnętrzną 46. Naciskając koniec klamki 46 wywołuje się obrót wałka 43 i cofnięcie zapadki 15. Należy zaznaczyć, że wałkowi 43 można nadać dowolną długość, tak iż klamkę 46 można umieścić w dowolnym miejscu wewnętrznej strony drzwiczek. Z wałkiem 43 współdziała sprężyna 47, cofająca go do zwykłego położenia, gdy ramię 45 opiera

się o oporek 72, stanowiący całość z klamrą 42. Sprężyna ta zapobiega zacinananiu się wałka 43.

Zapadka 15 współdziała z nastawną płytą zderzakową 62, przesuwaną w żłobku 63, tworzącym część słupka 64 drzwiczek. Ustawianie wygiętej płyty zderzakowej 62 jest uskuteczniane po zwolnieniu śruby 65, gdyż wówczas płyta ta może być przesuwana wzdłuż żłobka 63 do położenia, w którym zamyka ona drzwiczki tak, iż nie mogą się one zaciąć. Zaciśnięcie śruby 65 powoduje zatem zamocowanie płyty zderzakowej wskutek przeciśnięcia do ząbkowanego dna żłobka 63.

Przy zastosowaniu w drzwiczkach samochodu zatrzasku według wynalazku żłobek na szybę można umieścić na środkowej części słupka drzwiczek.

Dzięki zaopatrzeniu zatrzasku według wynalazku w sprężynę, cofające wszystkie ruchome części do normalnego położenia, zapobiega się całkowicie zacinananiu się zamka.

Zatrzask według wynalazku posiada zatem urządzenie, zapobiegające usuwaniu zewnętrznej klamki wtedy, gdy jest ona zaryglowana, i zezwalające na łatwe zakładanie lub odejmowanie klamki po jej odryglowaniu.

Zaletą zatrzasku, stanowiącego przedmiot niniejszego wynalazku, jest możliwość osadzania wewnętrznej klamki drzwiczek w dowolnym miejscu, uznanem za najbardziej dogodnym dla otwierającego, przytem zbyt cenne jest dodanie nowych części albo też uczynienie większych zmian w płycie drzwiczek.

Zastrzeżenie patentowe.

Zatrzask, zwłaszcza do drzwiczek samochodowych, o klamce zewnętrznej, zabezpieczanej przed obracaniem się rygłem poprzecznym, rozrządzanym kluczem, znamieny tem, że prostokątny w przekroju

poprzecznym koniec wewnętrzny trzpienia (28) klamki zewnętrznej (34), przepuszczony przez podobnie ukształtowany otwór (26) w nieruchomej płytce (25), przestawiony jest pod pewnym kątem względem otworu, co uniemożliwia wyciągnięcie klam-

ki, dopóki znajduje się ona w położeniu normalnem.

Ford Motor Company Limited.

Zastępca: M. Skrzypkowski,
rzecznik patentowy.

